

BESLUIT ONTGRONDINGENWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit : 4 juli 2017
Onderwerp : Ontgrondingenwet - gemeente Druten
Activiteit : Herinrichting Afferdense en Deestse Waarden
Verlenen/weigeren : vergunning wijzigen

Aanvrager : Boskalis Nederland BV
Zaaknummer : 2013-018396

I GEGEVENS

1 AANVRAAG

Bij email van 12 december 2016, is door Boskalis Nederland BV een verzoek ingediend om wijziging van de vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet met nr. 2013-018396. Deze vergunning heeft betrekking op de herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden (ADW) in de gemeente Druten. Aanvrager voert dit project uit in opdracht van Rijkswaterstaat.

De aanvraag bestaat uit:

- Aanvraagformulier
- Technische tekeningen, laatst gewijzigd 03-05-2017 (op 31 mei 2017 aan de aanvraag toegevoegd)
- Aanpassing Inrichtingsplan 2016, d.d. 19-05-2017
- Toelichting "Aanpassing Inrichtingsplan 2016" (Boskalis, d.d. 8 december 2016)
- Notitie "Beoordeling grondwatereffecten ADW2.0 t.o.v. ADW1.0 (W+B, d.d. 22 februari 2017)
- Ontheffing Flora- en Faunawet RVO d.d. 1 juli 2016

Het wijzigingsverzoek betreft een vergroting van de tijdelijke zandwininput met ongeveer twee hectare. Daarbij komt ongeveer 650.000m3 industriezand vrij. Er wordt ongeveer 25.000m3 overige specie ontgraven en in het project verwerkt. De gevraagde wijziging voorziet in een eindoplevering volgens een nieuw inrichtingsplan dat op onderdelen afwijkt van het oorspronkelijk inrichtingsplan. Om het plan te realiseren zal maximaal 200.000m3 specie van elders aangevoerd moeten worden.

2 PLANOLOGISCHE SITUATIE

Voor de herinrichting van de ADW is een bestemmingsplan vastgesteld waarin de uiterwaard grotendeels als natuur en water is bestemd.

3 PROCEDURE

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet is het verboden te ontgronden zonder vergunning. Volgens artikel 8, tweede lid, zijn wij bevoegd om over dit wijzigingsverzoek te beslissen. Voor ontgrondingen in het winterbed van een tot de rijkswateren behorende rivier is in artikel 8, derde lid, bepaald dat wij deze bevoegdheid uitoefenen in overeenstemming met "Onze minister". Dit betekent dat wij pas definitief kunnen besluiten nadat de Minister van Infrastructuur en Milieu daarmee schriftelijk heeft ingestemd.

De Ontgrondingenwet verklaart in artikel 10, eerste lid, afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing op de totstandkoming van een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet.

Wij hebben de ontvangst van de aanvraag om vergunningswijziging bevestigd. En toegestuurd aan de betrokken bestuursorganen met het verzoek om een zienswijze daaromtrent te geven.

De aanvraag met bijlagen en het ontwerpbesluit hebben gedurende 6 weken ter visie gelegen. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn drie zienswijzen naar voren gebracht. De beantwoording treft u onderstaand aan bij "II BELANGENAFWEGING", onder e.

Milieueffectrapportage

Ingevolge de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage dient voor de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem een milieueffectrapportage (MER) te worden opgesteld in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 25 hectare (ha) of meer (onderdeel C, categorie 16.1). Vanaf 12.5 ha of meer is de m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing (onderdeel D, categorie 16.1).

De aanvraag voorziet in 2ha extra zandwinning en valt daarmee ruim beneden vorenvermelde drempelwaarden. Volgens de richtlijn 2011/92/EU betreffende de m.e.r.-beoordeling moeten bij de bepaling of er al dan niet een MER moet worden gemaakt, niet alleen de omvang van de activiteit een rol spelen maar ook de criteria die zijn opgenomen in bijlage III van de richtlijn, zoals de ruimtelijke context en de cumulatie met de omgeving. Ook voor de activiteiten die beneden de voor de m.e.r.-beoordeling gedefinieerde drempel vallen, zal het bevoegd gezag op grond van artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wm zich ervan moeten vergewissen of de activiteit daadwerkelijk geen aanzienlijke milieugevolgen kan hebben. Op basis van de informatie in de vergunningaanvraag Ontgrondingenwet zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de richtlijn en het opstellen van een MER dus niet noodzakelijk is. Overigens hebben wij voor dit project in het kader van de oorspronkelijke vergunningprocedure een formeel mer-beoordelingsbesluit genomen (datum besluit 21 juli 2014).

4 ADVIEZEN

Rijkswaterstaat heeft ons bij brief van 21 maart 2017 meegedeeld dat voor de herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden een projectplan Waterwet wordt opgesteld. Omdat nog wordt onderzocht of er compenserende of mitigerende maatregelen uitgevoerd kunnen worden in verband met aanzanding in de vaargeul is het mogelijk dat het ontwerp nog (in detail) wijzigt. Rijkswaterstaat heeft geen bezwaar tegen het verlenen van de ontgrondingsvergunning.

Waterschap Rivierenland heeft bij brief van 20 maart 2017 een positief wateradvies uitgebracht.

II BELANGENAFWEGING

Beleid zand- en kleiwinning

Op de winning van oppervlaktedelfstoffen is het provinciale beleid voor zand- en kleiwinning van toepassing, zoals dat is vastgelegd in de provinciale omgevingsvisie en in het daarbij behorende provinciale Beleidsplan zand- en kleiwinning. Het provinciale beleid schrijft voor dat bij zand- en kleiwinningprojecten koppeling moet plaatsvinden met realisatie van gewenste functies, dat de winning ruimtelijke meerwaarde moet bieden en dat sprake moet zijn van maatschappelijk draagvlak. In de oorspronkelijke vergunning is hier uitgebreid op ingegaan en was de conclusie dat het project ruimschoots voldoet aan de voorwaarden die het beleid stelt.

De uitbreiding van de omputlocatie wordt gecombineerd met een wijziging van het inrichtingsplan. Dit gewijzigde inrichtingsplan levert vooral voor natuur meerwaarde op ten opzichte van het vergunde plan. Naar ons oordeel past dit wijzigingsverzoek dan ook in het provinciaal beleid voor zand- en kleiwinning. Op basis van deze overweging staan wij positief t.o.v. de gevraagde vergunningswijziging.

Dit laat onverlet dat de Ontgrondingenwet bepaald dat besluiten op ontgrondingsaanvragen worden genomen op basis van een afweging van de betrokken belangen.

In het onderhavige geval gaat het om de volgende belangen:

- a planologie;
- b natuur en landschap;
- c waterhuishouding;
- d overige;
- e zienswijzen.

Ad a planologie

Voor de herinrichting van de ADW is eerder een bestemmingsplan vastgesteld. Het overgrote deel van de uiterwaard heeft de bestemming natuur of water. Het gewijzigde inrichtingsplan past binnen de geldende bestemming. Dit betekent dat er geen planologische belemmeringen zijn voor het meewerken aan de vergunningswijziging.

Ad b natuur

De wijzigingen van het inrichtingsplan zijn met name gericht op het verder verbeteren van de ecologische toestand van de Waal. Door de meestromende nevengeul wordt de dynamiek in de uiterwaard vergroot. Hierdoor ontstaat ruimte voor soorten en processen die karakteristiek zijn voor het rivierengebied. Het plan voorziet in de aanleg van verschillende elementen die belangrijk zijn vanuit de Kader Richtlijn Water doelstellingen. Daarbij gaat het om stroomgeulen en eenzijdig aangetakte geulen, (grind)eilanden, dynamische oeverzones, zandplaten en steilranden. Overigens hebben de wijzigingen t.o.v. het eerdere inrichtingsplan maar betrekking op een deel van de uiterwaard en worden de bestaande natuurwaarden zoveel mogelijk ontzien. Uit oogpunt van natuur beoordelen wij de aanvraag positief.

Ad c waterhuishouding

Aanvrager geeft aan dat het uitgangspunt, wat betreft de rivierkundige aspecten, is dat het nieuwe inrichtingsplan geen verslechtering is t.o.v. het eerdere ontwerp uit 1999. Rijkswaterstaat heeft ons bericht dat het gewijzigde ontwerp naar verwachting geen nadelige effecten heeft op de belangen die de Waterwet beoogt te beschermen. Rijkswaterstaat geeft aan geen bezwaar te hebben tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

De mogelijke effecten van de gewijzigde ontgroning op het grondwater binnendijks zijn beschreven in een bij de aanvraag ingediende notitie van Witteveen + Bos. Als gevolg van de extra zandwinning (ADW 2.0) wordt geen toename verwacht van binnendijkse effecten op de grondwaterstanden en kwel (t.o.v. ADW 1.0). Voorwaarde is wel dat in de zandwinplas het gebied waar geen nevengeul/geulen aanwezig zijn wordt afgewerkt met klei met een weerstand die gelijk is aan de oorspronkelijke weerstand (noordwestelijk deel uitbreiding zandwinplas). Het betreft het gebied dat op blad 1/5 van de vergunningstekening met een arcering is aangegeven als "Herinrichting Natuur Rietoevers". De aan te brengen kleilaag moet daarom voldoen aan door het Waterschap Rivierenland in de vastgestelde Watervergunning gestelde eisen. Het Waterschap Rivierenland heeft zoals eerder vermeld een positief advies uitgebracht inzake de onderhavige vergunningaanvraag. Onze conclusie is dat rivierkundige belangen en overige belangen i.v.m. de waterhuishouding niet geschaad worden door de gevraagde vergunningswijziging.

Ad d Overige belangen

Bij het verlenen van de huidige vergunning zijn ook andere betrokken belangen afgewogen zoals veiligheid en archeologie. Naar ons oordeel heeft de gevraagde vergunningswijziging geen gevolgen voor deze belangen. Een belangrijk aandachtspunt is wel dat de wijziging niet voorziet in een gesloten grondbalans, dit in tegenstelling tot de huidige vergunning. Volgens het wijzigingsverzoek zal maximaal 200.000 m³ specie van elders aangevoerd moeten worden. Gedurende de uitvoering zal steeds gewaarborgd moeten zijn dat voldoende materiaal beschikbaar is om de eindoplevering te realiseren.

Boskalis Nederland BV en haar partner in dit project Dekker Landschapsontwikkeling hebben op 7 april 2017 schriftelijk verklaard dat 200.000 m³ specie van buiten het project wordt geleverd om de eindinrichting te realiseren.

Ad e Zienswijzen

Zienswijze 1

Hengelsportvereniging Deest, d.d. 1 juni 2017.

In de belangenafweging wordt “recreatie” niet als belang meegenomen terwijl ingevolge het bestemmingsplan Deestse en Afferdense Waarden van de gemeente Druten het gebied mede bestemd is voor “extensieve recreatie”. Verzocht wordt dit belang in de definitieve besluitvorming alsnog mee te nemen.

Door het ontbreken van voldoende informatie over de voorgenomen uitbreiding van de ontzanding kan appellatant niet beoordelen in hoeverre viswateren voldoende bereikbaar blijven. Voor bezoekers van middelbare en oudere leeftijd is het belangrijk dat er goede toegangswegen tot de viswateren zijn en worden behouden. T.a.v. de toegang over land wordt verzocht hiervoor zekerheid in te bouwen in de nog te vergunnen uitgebreide ontgrondingsvergunning.

Ad 1

De wijziging van de ontgrondingsvergunning heeft betrekking op een beperkt deel van de Afferdense en Deestse Waarden. In het plan dat als basis dient voor deze wijziging is bijzondere aandacht besteed aan het recreatieve gebruik van het gebied. In het gebied worden meerdere maatregelen getroffen ter bevordering van de extensieve recreatie zoals extra struinroutes en faciliteiten voor sportvisserij nabij Deest.

De toegankelijkheid van het gebied wijzigt niet ten opzichte van de huidige vergunde situatie. Bij Deest is sprake van een verbetering voor de bereikbaarheid ten opzichte van de bestaande plannen in de Afferdense en Deestse waarden. De oude zandwinplas is op dezelfde wijze te bereiken dan in de eerdere plannen en bij de zandvang aan de kant van Deest wordt een sportvis faciliteit aangelegd.

Zienswijze 2

Gemeente Druten, d.d. 31 mei 2017.

a

Gevraagd wordt of door het ruimer vergraven van de zandwinputten alleen zand gewonnen wordt met een geringe weerstand en zand met een fijne fractie? En wordt er direct klei teruggestort in de zandwinput?

b

Worden er door het ruimer vergraven van de zandwinputten zandbanen onder de Waalbandijk verstoord?

Ad 2a

Er wordt inderdaad voornamelijk zand en grind gewonnen met een geringe weerstand, waaronder ook (in mindere mate) fijne fracties. Inmiddels is reeds een groot volume aan klei ter opvulling teruggebracht in de zandwinput. Met deze klei wordt de herinrichting ter plaatse van de zandwinput gerealiseerd.

In de zandwinplas wordt alleen vermarktbaar (schoon) zand gewonnen. De fijnste fractie (silt en lutum) komt weer terug in de plas via de overkookspecie uit de installatie. Door het terugbrengen van de fijne delen (minder goed doorlatend) en het winnen van de zandige delen (goed doorlatend) neemt de doorlatendheid van de ondergrond ter plaatse van de zandwinplas dus niet toe, maar af.

In de eerder uitgevoerde effectberekeningen voor de bestaande vergunning (waarop maatregelen zijn gebaseerd, zie rapport Onderbouwing varianten maatregelpakket 9 kwelmaatregelen Afferdensche en Deestsche Waarden, Witteveen+Bos 2010), is deze afname van de doorlatendheid niet meegenomen (worst case aanname). Voor het binnendijkse effect is met name de afdekkende kleilaag boven het watervoerende zandpakket in de uiterwaard van belang. Er wordt in het kader van onderhavige wijziging van de vergunning nagenoeg niet meer van deze afdekkende kleilaag weggehaald dan eerder vergund. In een klein gebiedje waar dat wel het geval is, wordt de afdekkende kleilaag weer hersteld met klei die wordt teruggebracht. Dit is in de onderbouwende notitie bij de vergunning aangeduid en toegelicht.

Ad 2b

Ook de ruimere zandwinning vindt plaats op geruime afstand tot de Waalbandijk. De genoemde zandbanen blijven in takt en worden niet verstoord. De effecten op de grondwaterhuishouding zijn door Witteveen en Bos in kaart gebracht. Zie het rapport RW1704-8-20, bijlage K van de wijzigingsaanvraag i.h.k.v. de Ontgrondingenwet.

De zandbanenkaart geeft informatie over de diepte van het zand onder de kleilaag en de ontstaansgeschiedenis van het gebied. De informatie uit de zandbanenkaart is in de eerdere modelberekeningen (zie rapport Onderbouwing varianten maatregelpakket 9 kwelmaatregelen Afferdensche en Deestsche Waarden, Witteveen+Bos 2010) gebruikt om de weerstand van de deklaag (klei) te bepalen in relatie tot de dikte. Dit bepaalt waar het water makkelijker omhoog kwelt en waar niet. Onder de deklaag van klei van enkele meters is overal in het gebied een dik watervoerend pakket aanwezig van matig - grof zand en grind (Formaties van Kreftenheije, Waalre en Peize). Pas op circa NAP -35 tot -40 m wordt een aaneengesloten scheidende kleilaag aangetroffen. Het voorkomen van het zand is dus niet beperkt tot de zandbanen, er is onder de dunne deklaag overal sprake van een goed doorlatend zandpakket. In de eerder uitgevoerde berekeningen is er altijd vanuit gegaan dat de zandwinplas in contact staat met dit watervoerende pakket. De gewijzigde vergunning verandert daar niets aan. Voor het optreden van de kwel is met name het weggraven van slechtdoorlatende klei in de uiterwaard van belang. Zoals in de onderbouwende notitie bij de vergunning en bovenstaand is aangegeven veranderd dit niet in de nieuwe vergunning of wordt de kleilaag volledig hersteld.

Zienswijze 3

De heer Van Mulukom.

Deze zienswijze is op 1 juni 2017 mondeling ingebracht. Hoewel de heer Van Mulukom diverse bijeenkomsten heeft bijgewoond is het voor hem onduidelijk wat er in het gebied en dan met name op en in de omgeving van zijn percelen plaats zal vinden, er lijken steeds nieuwe dingen naar voren te komen. Om zijn eventuele rechten in het vervolg van de procedure te reserveren heeft hij gebruik gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

Percelen in eigendom van de familie van de heer Van Mulukom zijn al eerder doorsneden door de aanleg van een nieuwe dijk. Het beperkte overgebleven deel bestaat uit natuurgebied en is door afsluiting van de erlangs lopende weg moeilijk bereikbaar. Daarnaast zullen de percelen vaker onder water staan dan eerder en lijkt er een toename van kwel te worden verwacht.

Tijdens de procedure is grondruil aangeboden, hierover is geen overeenstemming bereikt. De heer Van Mulukom twijfelt eraan of hij de gronden überhaupt nog wel zal kunnen verkopen na afloop van de werkzaamheden.

Ad 3

De door appellant aangedragen punten hebben geen betrekking op onderhavige beperkte uitbreiding van de ontgrondingsvergunning. Afgesproken is dat de provincie RWS zal verzoeken de heer Van Mulukom te benaderen over de eventuele verkoop van zijn percelen. Op 19 juni 2017 heeft hierover een overleg plaatsgevonden.

CONCLUSIE

De ingebrachte zienswijzen geven voor ons geen reden het definitief besluit te wijzigen. Op grond van vorenstaande overwegingen komen wij tot de conclusie dat de gevraagde wijziging van de vergunning vooral van belang is uit oogpunt van natuur ontwikkeling. Voor de andere betrokken belangen heeft de wijziging geen gevolgen of is er geen sprake van negatieve effecten. Dit betekent dat wij kunnen meewerken aan de gevraagde vergunningswijziging.

III BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland;
Gelet op de Ontgrondingenwet en de Omgevingsverordening Gelderland;

HEBBEN BESLOTEN

De ontgrondingsvergunning 2013-018396 d.d. 7 oktober 2014 te wijzigen. De wijziging houdt in dat de in voorschrift 1 genoemde tekeningen worden vervangen door de bij dit wijzigingsbesluit behorende tekening ADW-TEK-580 21 blad 1 – 5, d.d. 28 november 2016, laatst gewijzigd 03 mei 2017.

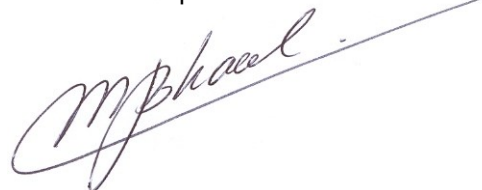
Aanvullend wordt bepaald dat het gebied dat op blad 1/5 van de tekening als “Inrichting natuur rietoevers” is aangegeven moet worden afgewerkt met een kleilaag met een weerstand die gelijk is aan de oorspronkelijke weerstand.

Alle in de oorspronkelijke vergunning opgenomen voorschriften blijven ongewijzigd gelden.

In verband met de benodigde aanvoer van specie van elders wordt aan deze wijziging een extra voorschrift verbonden dat luidt als volgt:

“Tijdens de uitvoering van de vergunning dient steeds voldoende materiaal in het gebied aanwezig te zijn om de eindoplevering te realiseren. Als niet voldoende materiaal aanwezig is mag geen zandafvoer plaatsvinden tenzij vergunninghouder aantoonst over voldoende materiaal van elders te beschikken.”

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

M.J.B. Kaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.